

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 15C/36/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117221543
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Vargová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2018:8117221543.4

Uznesenie

Okresný súd Prešov v právnej veci žalobcu: Všeobecná zdravotná poisťovňa a.s., IČO: 35 937 874, sídlom Panónska cesta 2, 851 04 Bratislava, proti žalovanému: H. P., A.. XX. XX. XXXX, W. W. XX, XXX XX F., právne zastúpenému JUDr. Petrom Novosadom, LL.M., advokátom so sídlom Masarykova 16, 080 01 Prešov, o zaplatenie 791,66 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Konanie z a s t a v u j e.

II. Žalobca j e p o v i n n ý nahradíť žalovanému trovy konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia.

III. Po právoplatnosti tohto uznesenia vec p o s t u p u j e Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s., IČO: 35 937 874, sídlom Panónska cesta 2, 851 04 Bratislava.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou z 21. 09. 2017, doručenu tunajšiemu súdu dňa 28. 09. 2017, domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 791,66 €. Z odôvodnenia žaloby vyplýva, že žalobca v zmysle zákona č. 580/2004 Z.z. o zdravotnom poistení (ďalej len „ZoZP“) vykonáva verejné zdravotné poistenie. Žalovaný ako konateľ a spoločník spoločnosti DYMO s.r.o., ktorá bola v zmysle ZoZP zapísaná ako platiteľ poisteného - zamestnávateľ, nesplnil povinnosť odvádzať a platiť preddavky na poistné za svojich zamestnancov poistených u žalobcu. Žalovaný bol preto rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 33T/126/2014-587 zo dňa 27. 11. 2014, právoplatným a vykonateľným dňa 27. 11. 2014, uznaný vinným zo zločinu nedovedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 2 písm. b) zákona č. 300/2005 Z.z. Trestného zákona (ďalej len „TZ“) účinného do 01. 10. 2012 a zločinu skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 259 ods. 1 písm. c) ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. b) TZ s použitím § 138 písm. b) TZ. Jedným zo skutkov, za ktoré bol žalovaný uznaný vinným, teda bolo práve neodvedenie poistného na verejné zdravotné poistenie vo výške 791,66 € právnej predchodkyňi žalobcu v období od 12/2008 do 12/2009. Žalobca si sumu 791,66 € uplatňuje titulom náhrady škody spôsobenej mu trestným činom spáchaným žalovaným.

2. Hoci žalobca vo svojej žalobe z 21. 09. 2017 uvádza, že vyššie spomínaným trestným rozsudkom bol ako poškodený odkázaný so svojim nárokom na náhradu škody na konanie pred iným príslušným orgánom, súd po preskúmaní predmetného trestného rozsudku konštatuje, že v ňom úplne absentuje akýkoľvek výrok o nároku poškodeného na náhradu škody. Vzhľadom na to, že tento rozsudok bol vyhlásený na základe uzavretia dohody o vine treste, v rámci trestným súdom položených otázok žalovaný (v trestnom konaní obžalovaný) síce odpovedal áno na otázku, či nahradí spôsobenú škodu v rozsahu dohody, ale znova súd upozorňuje, že nárok na náhradu škody nebol súčasťou tejto dohody a teda ani predmetného trestného rozsudku.

3. Podľa § 420 ods. 1 zákona č. 40/1964 Z.z. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

4. Podľa § 442 ods. 1 OZ uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

5. Žalobca sa voči žalovanému domáha zaplatenia sumy 791,66 € titulom náhrady škody spôsobenej mu trestným činom žalovaného. Táto škoda mala žalobcovi vzniknúť tým, že žalovaný ako konateľ spoločnosti vystupujúcej ako zamestnávateľ neodviedol právnomu predchodcovi žalobcu preddavky na poistné na verejné zdravotné poistenie. Uvedený prípad však nemožno považovať za vznik škody v občianskoprávnom význame, nie sú totiž naplnené zákonné podmienky na kvalifikovanie predmetnej ujmy na strane žalobcu ako vzniknutej škody.

6. V tejto súvislosti súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Tdo 62/2011 zo 16. 08. 2012, v zmysle ktorého: „V tomto smere je nevyhnutné dodať zároveň i to, že neuhradenú daňovú povinnosť si pri trestných činoch daňových v zmysle existujúcej judikatúry nemôže štát zastúpený príslušným daňovým úradom uplatňovať ani v adhéznom konaní ako škodu, nakoľko nárok štátu na uhradenie dane nie je nárokom na náhradu škody spôsobenej trestným činom, keďže tento nevzniká ako následok konania páchatel'a, ale ide o nárok štátu vyplývajúci priamo zo zákona. Na vymoženie daňového nedoplatku má štát voči povinnému iné zákonom stanovené možnosti.“ Per analogiam je uvedené potrebné aplikovať aj na situáciu s neodvedením poistného, keďže aj samotný Trestný zákon stavia v tomto smere dane a poistné na rovnakú pozíciu tým, že v zmysle ustanovenia § 277 tohto zákona neodvedenie tak daní ako aj poistného za tam stanovených podmienok predstavuje naplnenie skutkovej podstaty trestného činu. V prípade poistného síce nepôjde o nárok štátu, ale o nárok konkrétnej zdravotnej poisťovne, avšak aj táto má k dispozícii iné zákonné možnosti voči povinnému subjektu. Taktiež v Stanovisku vo veciach trestných Najvyššieho súdu SR č. R 71/2017 bolo konštatované, že: „Majetkové nároky štátu, vyplývajúce z predpisov o jednotlivých druhoch daní, o ktorých vo svojej pôsobnosti prvotne rozhoduje príslušný správny orgán postupom podľa Daňového poriadku (zákon č. 563/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov), vrátane nároku, ktorý vyplýva z daňovníkom neoprávnene uplatneného nároku na vrátenie zaplatenej dane z pridanej hodnoty alebo spotrebnej dane, majú administratívnoprávnu povahu a rozhodnutia o nich podliehajú prieskumu správneho súdu podľa Správneho súdneho poriadku (zákon č. 162/2015 Z. z. v znení zákona č. 88/2017 Z. z.). Tieto nároky nie sú nárokom na náhradu škody, ktorý je možné uplatniť v trestnom konaní podľa § 46 ods. 3 Trestného poriadku - tzv. adhézne konanie (súd o ich priznaní nerozhoduje ani v konaní podľa Civilného sporového poriadku - zákon č. 160/2015 Z. z. v znení zákona č. 87/2017 Z. z., nakoľko nejde o vec patriacu do pôsobnosti súdov). Je teda vylúčené prekrývanie, teda konflikt pôsobnosti orgánov (správneho orgánu a súdu), resp. duplicita v rozhodovaní o tom istom nároku.“ Zároveň Najvyšší súd SR tento výklad rozšíril aj na iné majetkové nároky, keď uviedol, že sa primerane použije: „aj na akýkoľvek iný majetkový nárok, ktorý nie je podľa svojho hmotnoprávneho podkladu (teda právneho predpisu upravujúceho taký nárok) nárokom na náhradu škody alebo tzv. morálnej škody v zmysle § 287 ods. 1 Trestného poriadku (nárok podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Pri tejto charakteristike nároku teda nejde o kvalifikačný moment trestného činu, aj keď môže ísť o rovnakú hodnotu v jej peňažnom vyčíslení.“

7. Vychádzajúc z uvedeného súd nárok uplatnený žalobou právne posúdil nie ako nárok na náhradu škody vzniknutý žalobcovi trestným činom neodvedenia poistného zo strany žalovaného, ale ako špecifický nárok žalobcu ako zdravotnej poisťovne na zaplatenie poistného na verejné zdravotné poistenie v zmysle príslušných právnych predpisov.

8. Podľa § 17a ods. 1 ZoZP zdravotná poisťovňa môže dlžné poistné vyplývajúce z neodvedeného preddavku na poistné, nedoplatku alebo úrokov z omeškania uplatniť voči platiteľovi poistného výkazom nedoplatkov.

9. Podľa § 17a ods. 1 ZoZP právoplatný a vykonateľný výkaz nedoplatkov je exekučným titulom.

10. Podľa § 86e ods. 1 a ods. 2 zákona č. 581/2004 Z.z. o zdravotných poisťovniach Spoločná zdravotná poisťovňa, a. s. sa zlučuje so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s. 1. januára 2010. Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s. sa stáva právnym nástupcom Spoločnej zdravotnej poisťovne, a. s.

11. Od 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“)

12. Podľa § 1 C.s.p. Civilný sporový poriadok upravuje postup súdu, strán sporu (ďalej len "strana") a osôb zúčastnených na konaní pri prejednávaní a rozhodovaní sporov.

13. Podľa § 2 C.s.p. podľa tohto zákona sa postupuje, ak je daná právomoc súdu, pokiaľ Civilný mimosporový poriadok, Správny súdny poriadok alebo iný zákon neustanovuje inak.

14. Podľa § 3 C.s.p. sudy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány

15. Podľa § 4 C.s.p. iné spory a veci prejednávajú a rozhodujú sudy, len ak to ustanovuje zákon.

16. Podľa § 9 C.s.p. ak spor alebo vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví.

17. Podľa § 10 ods. 1 C.s.p. ak spor alebo vec patrí do právomoci iného orgánu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví a spor alebo vec mu postúpi. Právne účinky spojené s podaním žaloby zostávajú zachované.

18. Žalobca je v zmysle § 86e ods. 1 a ods. 2 zákona č. 581/2004 Z.z. o zdravotných poisťovniach právny nástupcom Spoločnej zdravotnej poisťovne, a.s., ktorej bol žalovaný v dotknutom čase povinný platiť poisťné na zdravotné poistenie. Žalobca pritom sám je zdravotnou poisťovňou.

19. Pre rozhodnutie v danej veci je rozhodujúce, aký charakter má žalobcom uplatnená pohľadávka, keďže podľa § 3 - 4 C.s.p. sudy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány, iné spory a veci prejednávajú a rozhodujú sudy, len ak to ustanovuje zákon. Zákon o zdravotnom poistení je však normou verejného práva, z neho vyplývajúce vzťahy týkajúce sa okrem iného aj platenia poisťného na zdravotné poistenie sú teda vzťahmi verejnoprávnymi, preto spory z nich vzniknuté nemožno považovať za súkromnoprávne spory či iné súkromnoprávne veci a zahrnúť ich pod vymedzenie uvedené v § 3 - 4 C.s.p.

20. Podľa rozhodnutia NS SR sp. zn. SŽ-o-KS 87/03 (publikovaný v Zbierke pod číslom 8/2005) nedoplatok na poisťnom na zdravotné poistenie je dlhom z práva verejného, pri ktorom poisťovňa vykonáva určitý rozsah správy vecí verejných na základe zákonného zmocnenia. Pri vymáhaní nedoplatkov na poisťnom a poplatku z omeškania za jeho nezaplatenie nie je s platiteľom poisťného v súkromnoprávnom (obchodnom alebo občianskoprávnom) vzťahu. Podľa predmetného rozhodnutia skutočnosť, že uplatnená pohľadávka vznikla ako nedoplatky na plneniach z práva verejného a nie ako pohľadávky z práva súkromného spôsobuje, že ich charakter zostáva trvalo zachovaný a nemôže sa zmeniť.

21. Súd preto konštatuje, že v predmetnej veci nie je daná jeho právomoc na rozhodovanie o podanej žalobe, čo v zmysle § 10 ods. 1 C.s.p. nevyhnutne vyvoláva zastavenie takéhoto konania. Súd v tejto súvislosti tiež dodáva, že o dlžnom poisťnom sa rozhoduje formou výkazu nedoplatkov, ktorý C.s.p. ako procesný predpis pre občianske súdne konanie nepozná. Až právoplatný výkaz nedoplatkov môže byť predmetom prieskumu súdu v rámci správneho súdnictva.

22. Odkazom na § 17a ods. 1 ZoZP súd uzatvára, že predmetná vec patrí priamo do právomoci Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a.s., ktorá je týmto zákonným ustanovením zmocnená na vydanie výkazu nedoplatkov na dlžné poisťné, ktorý je po nadobudnutí právoplatnosti a vykonateľnosti bez ďalšieho exekučným titulom. Súd zároveň upozorňuje, že Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. dňa 23. 02. 2010 vydala výkaz nedoplatkov č. 10-90/1676-1, na základe ktorého je spoločnosť DYMO s.r.o. (ktorej spoločnosti konateľom bol v dotknutom čase žalovaný) povinná uhradiť tejto poisťovni za obdobie december 2008 - december 2009 pohľadávku vyplývajúcu z neodvedeného preddavku na poisťnom vo výške 2 804,76 €.

23. S poukazom na uvedené súd v zmysle § 10 ods. 2 C.s.p. konanie zastavil, pričom vec bude po právoplatnosti tohto uznesenia postúpená Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s.

24. Podľa § 256 ods. 1 C.s.p. ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

25. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

26. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v danom prípade platí, že žalobca procesne zavinil zastavenie konania, keďže sa svojho nároku domáhal na orgáne, ktorý nemá právomoc o tomto rozhodovať, čo spôsobovalo neodstrániteľnú vadu konania už od jeho začatia, t. j. podania žaloby, preto má žalovaný nárok na náhradu trov konania v zmysle cit. ust. § 256 ods. 1 C.s.p., keďže súd nezistil žiadny dôvod pre použitie ustanovenia § 257 C.s.p. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 C.s.p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).